

N:o 51.

Af Herr **Mankell**: *Om upphörande af tullen å lysolja.*

Då fotogén för några årtionden sedan började införas, ansågs den såsom ett hjälpmedel till öfriga lysämnen, hvilket endast i ringa mån och af de bemedlade klasserna användes. Sedermera har dess begagnande likväl nedträngt äfven till de obemedlade klasserna och på många ställen har fotogéner undanskjutit de flesta öfriga lysämnen samt torde i en framtid i ännu högre grad komma att göra det. I vårt klimat och med våra långa och mörka vintrar har den allt mera antagit naturen af en nödvändighetsvara, som är lika behöflig för alla folkklasser.

Fästän det ökade behofvet af fotogén och öfriga lysolja äfven framkallat en ökad produktion deraf, hvilken nedsänkt priset på varan, har den dock genom de föreskrifter, som ansetts nödvändiga till eldfaras förekommande vid dess forsling och förvaring, hållits i högre pris, än den eljest skulle betingat. Detta pris har ytterligare ökats genom den tullsats, som varit åsatt införseln af varan.

Såsom skäl för tullens åsättande skulle dels kunna anföras statsverkets behof af inkomster, dels nyttan af den svaga näringsgrens uppehållande, som försökt utveckla sig genom införsel och förädling af råvaran. Men båda dessa skäl torde hafva förlorat mycket af sin kraft genom den nedsättning i tullen å renade lysolja från 5 öre till 2 öre per kilogram, som vid 1882 års riksdag beslöts. Statsverkets inkomst af denna tullsats har derigenom mycket minskats och den uppspirande förädlingsindustrien har genom tullnedsättningen, så vidt mig är bekant, i det närmaste blifvit förqväfd.

Dessutom kan ifrågasättas, huruvida det kan vara med billigheten öfverensstämmande att såsom föremål för finanstull betrakta en artikel,

hvilken icke i någon mån kan betecknas såsom en lyxartikel, hvars förbrukning kan minskas eller ökas efter tillgångarne. Då de obemedlade i alla fall för många allmänna förbrukningsartiklar få bära högre skatt än de bemedlade, i förhållande till skatteförmågan, synes åtminstone denna verkliga nödvändighetsvara böra vara alldeles skattefri. Så mycket mera torde detta böra blifva fallet, om tull nu skulle läggas på lifsmedel. Och då man tillika från tronen hört försäkras, att statsverkets ställning icke förut varit mera tillfredsställande, synes rätta tiden inne att låta tullen å lysoljor upphöra.

Enligt kommerskollegii berättelse för år 1883 har införseln af fossila eller mineraloljor, rektificerade, fotogén o. s. v., under de senare åren uppgått till följande belopp i kilogram:

	Renade
År 1874	7,872,748
” 1875	8,259,856
” 1876	9,636,299
” 1877	11,098,049
” 1878	10,901,535
” 1879	13,270,133
” 1880	12,023,793
” 1881	16,039,162
” 1882	17,183,248
” 1883	18,281,850
” 1884	22,310,000
” 1885	24,811,000

På grund af hvad jag sålunda anfört, ber jag vördsamt få föreslå,

att Riksdagen måtte besluta, att tullen å fossila eller mineraloljor, rektificerade, fotogén m. m. måtte från början af år 1887 upphöra.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1886.

J. Mankell.